

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 17 Septembrie 1893.

Tisza István în vorbirea sa ținută mai de curând în congregațiunea comitatului Bihar în cestiunea română, a ținut între altele, că nu trebuie să pretindă magiarilor dela români, ca aceștia să se facă renegați, ci numai patrioți buni să fie. Această enunțare, în a cărei sinceritate nu ne prea încredem, firesc, că nu le-a plăcut șovinistilor. „Bud. Hirl.” din 22 Sept. ne spune, că într-o vorbire a lui Tisza dar cu deosebire enunțarea de mai sus a produs o consternație generală în toate cercurile politice din Bpesta, chiar și între cei mai mari aderenți ai familiei Tisza.

„Dar oare ce vrem cu naționalitățile, — se întrebau omenii în clubul liberal — dacă nu aceea, ca prin intermedierea limbei de stat să devie membri coerenți ai culturii magiare și ai națiunii politice? Și oare de când se dă numele de renegeat aceluia, cari intră în cultura magiară și servesc cauza ei cu credință, deși sunt de origine străină? Atunci renegeți sunt, continuă foia amintită, cei mai mulți lucrători spirituali din orașele ungurești, căci întemeietorii lor colonizați au fost străini.

„Atunci renegeți sunt atâți cultivatori insuflețiți ai științei și literaturii magiare, cari au trecut la noi dela străini: Schedel-ii, Budenz ii, Grünwald-ii, Petrovics-ii etc. Atunci renegeți sunt contele Zrinyi, Frangepan de origine croați, Duschek boem, Damianici sârb ș. a.”

„Bud. Hirl.” se vede, că nu e în curat cu cestiunea, că ce e renegeat? Ne spune ea tot în acel articol originea noțiunii, dar nu-i place se o aplice la stările noastre. Cu numele de renegeat se timbrau odinioară aceia, cari treceau dela creștinism la mohamedani, schimbându-și legea nu din convingere, ci din oportunism. Acum acest atribut s-a dat nu numai aceluia, cari își pă-

rădesc legea, ci și aceluia cari își lasă naționalitatea, dimpreună cu tot ce aparține ei, limbă, obiceiuri, tradițiuni naționale etc. și în loc de-a lucra pentru ea și a o apăra, lucră pentru alt popor, ba adese persecută cu ură pe naționalitatea aceea, căreia au aparținut. Trecerea dela creștini la mahomedani este împreună cu oarecari formalități și astfel se scie pozitiv, când devine cineva renegeat; la renegeatismul național însă nu e așa de precis marcat începutul.

Cineva poate să afirme, că el e român bunăoară, dar dacă el mai mult iubesc pe străini, decât pe români, dacă afacerile române nu-l interesează, ci se însuflețesc pentru cauzele altei nații, ba dacă chiar persecută și bajocoresce nația la care ție, că aparține și luptă contra aspirațiilor ei, acela este renegeat național după totă forma.

Acesta e renegeatismul național și de sigur, că Schedel-ii, cari nemți fiind au servit unei cauze străine, sau Damianici, care ca sârb s'a luptat în 1848 contra nației sale, nu pot să se numească decât renegeți.

A fi patriot bun, (dar nu în sensul modern șovinist), și tot odată român bun, este posibil; a fi însă și român bun, dar a și intra în o comunitate culturală străină fie magiară, fie alta, și a sprigini interesele ei, neglând cele române, nu e posibil, fără ca să nu devii renegeat. Aceste sunt două lucruri contrare, cari nu se pot suferi, unul pe altul ca focul cu apa. Acesta se vede mai bine, dacă facem asemănarea pe teren religios. A fi român bun și a sprigini o altă cultură și interese străine, este așa, ca și când cineva ar fi creștin, dar ar sprigini interesele mohamedane. Poate fi acela creștin bun? Și pe teren național, poate fi acela român și nu i să poată da cu drept cuvânt numirea de renegeat?

Dacă ni s'ar cere cu sinceritate și numai ceea ce a ținut Tisza István, atunci n'ar fi cauze de neînțelegere între români și magiari, ci am lucra

toți în emulare spre binele comun, căci ce se ține de patriotism, noi românii am fost și vom fi totdeauna cetățeni leali și sinceri ai patriei noastre și în trecutul nostru nu este un singur cas, că am fi cochetat cu state sau popoare străine. Șovinismul însă ne cere mai mult, cere să intrăm în comunitatea națiunii magiare, puindu-se pe basa falsă, că numai cine e magiar poate fi și bun patriot.

Acești noi nu o vom face nici odată, căci în caracterul nostru național scăderea renegeatismului nu o avem și nu numai noi nu o avem, ci nu o au nici celelalte popoare ardelenice, cari toate s'au nisuit și se nisuesc a-și păstra în toate împrejurările naționalitatea proprie.

Conferența românilor moderați

Sub titlul acesta foia „Südungarische Reform” din Timișoara, în nrul său din 23 Septembrie c. a publicat următoarea scire, privitoare la cestiunea română:

„Dacă vor fi pe deplin întemeiate formațiunile, ce le primim dela mai multe persoane distinse și bine informate, apoi în curând vom asista la un fapt nu surprinzător, dar la tot cazul îmbucurător. Membrii moderați ai partidului național român din Ungaria-de-Sud se vor întruni în luna viitoare la Lugos într-o conferență, în care se va discuta și decide sub presiunea lui Alecsandru Mocsonyi înființarea și organizarea partidului național moderat. Cu începutul anului viitor va avea acest partid la dispozițiune organul său propriu de publicitate „Moderatul” sub conducerea dlui Dr. C. Diaconovich, redact. de odinioară al „Viitorului”. Invitățile la conferență numită s'au făcut deja și pentru noul organ patriotic s'au pus în vedere sume însemnate de bani. E curios, că între cei invitați se află și aderenți declarați de ai „Tribunei” din Sibiu. E deci ușor posibil ca acea conferență să nu deurgă chiar liniștit. Contrastele anume sunt cu mult prea acute între vederile și tendințele moderaților ori oportuniștilor și ale naționaliștilor extremi, al căror număr a cres-

cut în timpul ultim în mod considerabil aici în Ungaria de Sud. E de prevădut, că va trebui să vină la votare, în care partidul turbulent național va fi învins și se va subordina majorității moderate. Acest triumf ar fi de dorit în interesul păcii țării și chiar a poporului român și un partid patriotic moderat român poate conta totdeauna cu siguranță la bunăvoința și ajutorul patrioților din țară.”

Această scire a foiei „Südung. Reform” a fost reproducă și de celelalte ziare din țară. Dl Dr. Corneliu Diaconovich, unul din cei aduși în combinație în notița citată mai sus cu noua foie „Moderatul” ce ar fi să se înființeze, declară prin ziare, că scirea foiei nemțesci din Timișoara nu este adevărată, ci este adevărat, că în curând se va ține la Timișoara o consultare, care va decide, ca „Luminătorul” din Timișoara să mai fie susținut sau se să sisteze și se să continue apoi mai departe cu altă titlă și cu alte puteri, dar tot ca foia a partidului național.

Revista politică.

Am amintit în numărul precedent, că presidentul dietei ungare a conchiat pe toți conducătorii de partid la o conferență, unde s'a desbătut despre programul de lucrări al dietei. În aceea conferință s'a hotărât, că afacerea răspunsurilor dela Boroș-sebiș și Güns să vină la desbatere pe calea petiționară așa ca fie-care deputat, care are ceva de vorbit, să-și poată desvolta vederile.

Polonyi, conducătorul partidului independent a și înaintat dietei două petițiuni. Una se ocupă cu răspunsurile, ce le-a dat regele episcopilor români Mețianu și Pavel la Boroș-sebeș, pentru că nu s'a condamnata destul de aspru ținuta românilor, ci s'a pus pondul principal pe demonstrațiunile antiromane dela Oradea, care s'au calificat de escese șovinistice. Națiunea magiară a fost băgată într-o oală cu naționalitățile și i s'a recomandat a trăi în concordie cu ele. Regimul pe baza art. III din

FOIȚA.

Flori și buruieni.

Novelă de Ilarie Chendi.

(Urmare.)

Nici în mijlocul unui astfel de cerc nu se înveseli bătrânul, ci vădând, că nu mai au lipsă de nimic să lăsa jos pe prispa de lângă prag, fața-i era plină de obidă, ochii îi scânteiau mănioși, buzele-i tremurau vargă, vorbind așa:

— „Băeți, cât pribegiți în lumea asta năpraznică, să nu vă întemeiați viața voastră pe mârșă alora! Vedeți cum fac domni acum, ne lasă pe noi să tângim, lucrându-le cu sudori de sânge și resplată ne sunt oșele, de pe cari mănca ei carnea, a lor este pâinea ér nouă ne aruncă cojile ce ei nu le pot róde.”

Și ridicând apoi amenințător cârja urmă:

— „Să nu nădușiți nici când la domnie, dragii mei, asta e o meserie cât de rea; să nu vă resfețe gândul frumos, că domnia e aceea meserie, prin care ați pute praponi fericirea! Nu — vremea trece și la domni

ca iazul cel repede, plăceri și supărări nu o opresc. Veselia și plăcerile noastre, așa cum le-a dat D-șeu sunt nevinovate și dobândite prin vrednicie, dar să știți, că la cei mai mulți domni plăcerile sunt mai cu seamă culcușurile celor mai scârboșe fărădelegi, légânul postelor rușinoase. . . !

Și'l ascultau tinerii cu drag! Ținându-se pe după cap să legăneau a lene încunjurând pe înțeleptul bătrân, care pare a fi un apostol în mijlocul unei cete rêvnitoare de înțelepciune și adevăr. Sciau ei, că vorbele lui sunt drepte, căci domne! multe bune le-a mai spus el până atunci; vorbia din pățanii sârmanul bătrân și apoi dór pățaniile îl fac pe om cu cap,, pățaniile îl cumintesc adese mai mult ca ori ce scólă!

Doinele de alean și restriste, vióra lui Băbuc, farmecul jocului — toate erau uitate și privirile tuturor erau setoșe așintite spre Lia Largu.

— „Dragii mei, să învățați carte, dar să știți că cartea este o armă cu două tăișuri și ușor vă poate duce în rătașe. Învețați așa ca să vă puteți supune inima minții, ér mintea inimii, căci dacă mintea stăpânește e uitată Dumneșeirea, și omul pribegăză în lume ca o nălucă, ce stă în slujba diavolului, ér dacă stăpânește inima atunci toate durerile se astrâng în om ca

apa în burete și omul nu e altceva decât un muncitor bolnav, un purtător de dureri.”

— „Nouă sârăcilor, inima nu este mai mult stăpânitoare, în ea nutrim milă față de omeni și dragoste față de domnul sfânt; mila și dragostea înalță sufletul, oglioda inimii. La bogăți inima-i fundul mării reuțăților, după cum se țiece în sfânta Scriptură.”

— „Da, inima trebuie supusă și judecării, căci din potrivă o strivesc durerile și pe toate potecile supărarea numai ne călăuzește. Să nu vă suprați nici când prea tare, căci supărarea nu tãmãduiesce ci numai istovește, — căutați veselia, ea e leac pentru inimi bolnave, în brațele ei aflați mângâiere, uitare și tot.”

Și vorbind bătrânul cutele de pe frunte îi să înmulțau, ochii îi scânteiau ca scântelele din spuza de pe vatra focului, buzele îi să învinețau prună.

— „Nu, în veci să nu vă suprați, căci supărarea aduce cu sine ceasul rêu! O, voi nu știți încă ce sunt chinurile ceasului rêu. . . .”

Aci scãpã bătrânul cârpa din mână, și ridicând pumnul tot vorbi încet mai mult câtrã sine decât câtrã ascultători:

— „Tu esti vinovat la bóla mea, Ghiță! Mai întâi m'ai sârăcit ca să te faci om în-

vățat, apoi te-si lãpãdat de mine, fu rêtã tãcit. Nãpãrcã veninósã! O Dómne de ce trimiți săgețile fulgerului în stejarii cei nevinovați și sănătoși și nu în omeni cei putreți, de ce dai voie nemernicilor, ca să otrãvescã aerul, în care trãesc?

. . . . Tremura bătrânul ca frunza cea de tómnã!

— „Vai. simt că vine bóla. . fugiți băeți, copile duceți-vă din locul supărării, șopti bătrânul, făcându-le semn cu mâna să se depărteze. Ochi îi se închideau și să deschidéu tot mai fioroși, fãlcile îi se frecau fără voie, capul îi se clãtina ca earna pãdurea mișcată de vântul gheței.

Și depãnând la cruci să depãrtã tinerimea, „Cesul rêu, ceasul rêu șoptiau între sine, privind din când în când îndărãt la bătrânul cuprins de furie, la jertfa supărării.

Când eșirã Florica și Ioan din grãdinã remaserã uimiți înaintea bătrânului lungit pe prispa cu sufletul scãldat în dureri dar nevêdând pe nime prin curte gãcirã cele întãmplãte, căci sciau de bóla lui.

Douã mâni puternice îl duserã pe bolnavul în casã.

Amurgea de sérã, întunerecul înainta straturi-straturi pe valea mazerii în jos și să aședia pe sat. În casa lui Largu dăinuia tăcere, hãrcãitul surd din peptul bolna-

1848 se fie tras la raspundere și pus sub acasă. In a doua petițiune se accentuează, că nici un regim până acum n'a pus ca regele să condamne ținuta vre-unui partid, căci toate partidele nutresc credința adevărat-patriotică către tron și patrie. S'a vătămât deci constituțiunea prin răspunsurile de la Güns și reginul trebuie tras la răspundere și pus sub acasă.

Despre conferința conducătorilor de partid „Pesti Napló” mai raportează următoarele: S'a vorbit în conferință și despre mișcarea naționalităților și despre acțiunea, ce trebuie opusă acelei mișcări. Cei de față și-au exprimat dorința, ca cestiunea naționalităților să se aducă la ordinea zilei în dietă, ca să se potă documenta, că în această afacere nu există între partide nici o diferență de păreri și vederi. Consimțind și ministrul president cu această dorință, observă Apponyi, că și el doresce documentarea unirei vederilor, cu toate acestea nu poate consimți, dacă partidul liberal se va identifica cu astfel de enunțțiuni ca și cu cea din congregațiunea comitatului Bihariei. „Ce fel de enunțțiune?” — întreabă ministrul Weckerle. Spunând Bánffy, în vorbirea lui Stefan Tisza, răspunsul Weckerle, că aceea este o afacere privată a lui Tisza, el s'a exprimat acolo pe socoteala sa proprie și nu pută vorbi în alt sens, decât cum a vorbit.

In cestiunea naționalităților a ținut să vorbescă și Beóthy Akos. El a condamnat cu vorbe aspre, icide „B. Hirlap” pe episcopul Pavel și ținuta românilor, căci ei numai de aceea se opun magiarilor, pentru-că cred, că puterea cea mare a monarhiei nu va fi pe partea magiarilor. Ceea ce se numește șovinism nu e alt-ceva decât apărarea aspirațiunilor legitime ale magiarilor. Dacă magiarii ar ceda, ar păgubi nu numai Austria, dar și dinastia, căci nutrirea aspirațiunilor magiare este și un interes dinastic. Ați tot magiarul cinstit trebuie să lupte pentru unitatea politică a statului ungar și pentru națiune; în această cestiune trebuie să se unească toți fi credincioși ai patriei.

Denumirea generalului Krieghammer ca ministru comun de războiu e salutată cu mare bucurie în presa austriacă și în presa germană. Mai rezervate sunt foile magiare, care se așteptau la alte lucruri. Chiar și guvernamentalul „Pester Lloyd” este foarte rezervat, cu toate, că n'are cuvinte a lauda virtutea lui militară de până acum. Dar nu e destul cu atâta, icide numita fôie, astăzi, trebuie

să fi omul situațiunii să te scii mișca în atmosfera politică militară, care saturăză monarchia și celelalte state. Ceea-ce privește deocamdată pe Ungaria noi n'avem motiv a ne bucura, dar nici a ne întrista. Așteptăm. Rămâne însă totuș o întrebare deschisă, care o descoperim. In cercurile militare și chiar la curte nu cam prea vreau să scie de industria și fabricatele ungare, cu toate, că și noi avem acum fabrici bine sortate și consolidate. Bani dela miliție merg mai toți în mâinile producătorilor austriaci. Fabricile ungare se vor însă cu produsele lor și atunci vom vedea aplicările noului ministru.

Prin un autograf preainalt din 24 Septembrie s'a conchietat parlamentul austriac pe 10 Octobrie. Biroul parlamentului a și distribuit ordinea de zi pentru ședința primă, în care se va face și esposeul ministrului de finanță. Și parlamentul austriac promite a avé ședințe furtunose. Ele se vor desvolta la desbaterea bugetului, dar mai vértos la desbaterea proiectului despre starea excepțională a orașului Praga. Cehii se pregătesc a face de monstrațiuni sgomotose.

Biroul telegrafic „Wolf” a publicat telegramele; ce s'au schimbat între împératul Wilhelm și Bismark. Cea dintâiu telegramă a fost adresată de împératul, voind se să orienteze despre morbul, de care suferia fostul cancelar iu german și să-i ofere un castel al seu, unde clima e mai domólă. Telegramele sunt de altfelu ținute în termeni foarte prietenesci și măgulitori din ambele părți. De ôre-ce presa a comentat în diferite chipuri și telegramelor li s'a dat o însemnătate mare politică.

„Polit. Corespondenz” publică un comunicat, negreșit inspirat de împératul Wilhelm, în care se icide, că telegrama împératului adresată lui de Bismark a fost dictată de nobila dorința a Majestății sale de a veni în ajutorul însănătoșirii prințului, după grava bôlă, de care acesta a fost atins. Impératul a păstrat lui Bismark, ca recunoștință pentru meritele sale prețioșe, un viu interes pentru persôna sa, ceea-ce este dovedit prin faptul, că împératul s'a înformat totdeauna despre sănătatea fostului cancelar prin mijlocirea doctorului Schweninger. In timpul din urmă acesta a negligat să dea șciri. Nu e vorba de cât de o cestiune personală și nici decum de o împăcare politică, care ar implica o aprobare a opoziției făcută de Bismark. De altmintrelea, icidele par-

vului încetase, el sta tređit din vârtejurul bôlei pe pat cu două lacrimi mari în ochi, mângâind cu mâna părul cel bogat al Floricii, carea ședea suspinând pe scaunuciu de lângă căpătuiul patului.

Deodată începe a se jelui pe casa lui Largu o cucuveică, și Florica auđindu-o, plânge cu hohot.

Luna răsare zăbava nefericțiilor și aprinde vesduhul cel somnoros gâlfedie. Florica însă albă ca helgea stânge lumina sa din casă și se culcă cu inima în sin....

Pe troscoțelul și pe nalba grui băzeiesc cărbăbuși ca o morișcă până nôptea târziu ér la pôlele còstei plângea un fluer doine de dragoste.

Cine a nmlat prin orașul N., ca se vadă cetățuia cea păraginită, ruimile cele strevechi, cari mărturisesc de trecutul istoric al orașului, sigur cunoșce numele lui Teofil Florea. Acesta a fost și e un avocat după totă vânduță, român bun și scia să și dobândescă iubirea românilor prin apărarea lor față de multe neîndreptățiri a domnilor unguri: Deaci concid, că și fi auđit de el; decă nu, să vi' descriu puțin: E un om cu stare — și cu față mare, — două lucruri, cari încă'l fac renumit — de o statură bătătoare la ochiul normal, gras ca un preot papistă-

șesc, dar cu mustele și barbă bine ingrijită, cu nesce sprencene, cari când le ncrețesc, se pare că se întelnesce nor cu nor. Mai are apoi domnul Teofil Florea un glas subțire și vorbește puțin pe nas, are o ură neîmpăcată asupra „môftanșilor cari umblă un timp haimana „pela Bucureșci,” și se întore apoi érâși în Ardél să-i facă năcazuri. Nici cu zângăetura sabii, cu sunetul pîntenilor, cu chepenegele tivite cu gaitane a domnilor oficeri nu pôte simpatiza dl Florea, căci prea fi umblă pe la feréstră „pășarelele aceste,” cum fi numește dânsul încet și respicat vorbind.

„Nu intră pînteni preste treptele mele”, se lauda el prin casele românesci.

Și totuși au intrat.

Era în Dumineca aceea, în care Ioan a lui Clopoțel și Florica i și juraseră dragoste într'un chip atât de nevinovat, — ad-advocatul era dus în grădină. In odaie de cătră grădină a Domnișii Jolanca perdelele dese erau lăstate jos, lumina era pe jumătate alungată, totul era învălit în o piro-telă visătoare.

Pe canapea ședea două ființe.

— „Și totuși a trebuit să ascuți de multe mele epistole, iubite Ghiță! șopti încet Jolanca, o dómna în vîrstă mijlocie,

tidului fostului cancelar, din nenorocire, nu vreau să schimbe limbagiul, ce l'au avut și până acum.

Ministrul Weckerle a prezentat die-tei preliminarul de buget pe 1894 cu următoarele cifre: Cheltueli 464,992.254 floreni, față cu anul trecut un minus de 21,191.267 fl.; venite: 465,003.942 floreni, minus 21,649.701 fl. Rămâne un escedent de 11.688 fl. Bilanțul gestiunii ordinare: Cheltueli ordinare: 394,532.835 floreni, venite ordinare: 416,608.994 fl. Resultă deci un escedent de 22,076 159 fl.

Noutăți.

Personal. Escelentia Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, însoțit de o numărôsă suită, a plecat cu trenul ađi dimineța la Alba-Iulia pentru a săvêrși actul sfințirii bisericei nôstre de acolo.

Reunirea partidelor. Se scie, că partidul independent a adresat tuturor fracțiunilor disidente un apel ca să se reintôrcă ér în partidul „mamă”. In ședința ultimă a clubului acestui partid, a cetit presidential Iustho scrisóre dela fracțiunea Eötvös, în care împărtaşesce, că e gata a intra în pertractări și că spre scopul acesta a și ales o comisiune de 5 membri. Cu entusiasm mare a fost primită scrisórea fracțiunii Ugron, prin care declară, că se reintôrcé în vechiul partid. Patria, așa se icide în scrisóre, plutesce în pericol. Națiunea trebuie să se pregătescă de apărarea proprie și să se organizeze. Inimicii patriei au sămânat „tradarea” între cetățenii de diferite limbi ai națiunii. Ei voesc să facă patria un teatru al luptelor confesionale. Tronul e încunjurat de consilierii vicleni, condițiunile vieții constituțiionale și ale progresului sunt atacate. etc.

Bancnotele de un floren. Terminul schimbării bancnotelor de un floren date din 1882, care au fost scóse din circulație, espiră la 31 Dec. 1893. Până la acest termin schimbarea se mai pôte face pe lângă rugare timbrată în regulă și adresată ministrului de finanțe. După espirarea acestui termin bancnotele date la 1882 nu se mai primesc.

Procesul „Replicei”. Recursul înaintat de condamnații Drd. Aurel Popovici și N. Roman în procesul „Replicei” s'a pertractat la curia reg. și a fost respins.

Érâși acte „patriotice”. Din Lugoș se comunică foilor magiare, că inspectorul de scóle al comitatului Caraș-Severin, Dr. Dengi János, a confiscat cărțile întrebunțate în scólele poporale boeme, care erau în limba cehă și a ordinar să se introducă cărți de cetire

pe carea însă se părea ca au îmbătrânit-o cu vremea „deliciile amorului”.

— „Ce să-i faci scumpă Jolanca, inimii nu-i poți demândă, toate dorințele de a veni în apropierea D-tale, toate întreprinderile de până acum nu mi-au succes — abia acum am putut aduce barca la limanul dorit. Acum însă am ajuns în port — dă-mi voie Dómna mea, să gust plăcerile ce-i competent unui vrednic pilot!” răspunse sublocotenentul Ghiță Largu, privind în ochii mici și verđi ca broatecul a dómnei Jolanca.

— „Mare șmecher mai ești, iubitul meu, abia șosesci și voesci ceva! O șerutare? Poftim!” Stringându-și binișor buzele — ce astăzi erau puțin suleimenite — le îmbiă tînerului oficer. Acesta 'și resuci puținel mustelele cele negre și cuprinđend grasul trup al iubitei, îi sărută „ca pe furiș” cărnóșele-i buze.

„Încă, încă!” șopti ea, gâfâind de mulțămire.

Un sgomot lin în ușă îi despărți.

„Cine bate!” întrebă dómna cu nor de mânie pe frunte.

„Eu sunt, mamă!” îi răspunse un glas de față.

„A tu esci Adelină, — și de ce mă conturbi, sciind că pe timpul acesta nu las pe nime în odaie?”

magiare. In granița militară sunt multe scoli de acestea și actul inspectorului a provocat mare consternațiune.

Distincțiunea unui soldat român. Sergentul Dumitru Vichi din regimentul staționat în Bistrița, Duminecă, în 10 Septembrie n. e., a fost decorat cu crucea de argint cu corónă pentru serviciul seu de 30 de ani. Festivitatea s'a ținut în curtea casarmei celei mari de acolo în fața corpului oficeresc și alor trei companii de miliție îmbrăcați cu toții în paradă. Colonelul Fedra în o vorbire rostită în limba germană, apoi simpaticul căpitan N. Marin în una rostită în limba română, arătând în termeni însuflețitori meritele bravului sergent Vichi, pentru cari M. Sa împératul s'a îndurat prea grațios a-i conferi crucea pentru serviciu, invită pre cei de față, ca la adresa prea bunului nostru monarch să strige un întreit „să trăiescă”. La urmă miliția de față în sunetul muzicii militare a defilat înaintea decoratului.

Examenele de calificățiune învățătorească gr. or. rom. se vor ținé în Arad în 28 Septembrie st. v. éră pentru cea preotéscă în 29 Septembrie v. și zilele următoare; recursurile instruite ale clericilor absoluți sunt a se înainta ven. consistoriu din Arad cel mult până în 23 l. c.

Oțetul în coleră. Haschimodo și Babeș au constat, că oțetul ucide repede baceiul virgulă al colerei. După 15 minute cel mult pieré în oțet. — Dacă se saturéză oțetul cu culturi bune și isolente de baceiul colerei, după 45 minute acest oțet pôte fi inoculat la animale fără nici o primejdie. Oțetul întrebunțat de autori, a conținut 2—3 la sută acid acetic. Aceste esperiențe sunt de o mare însemnătate și putem trage mari folóșe din ele.

Himen. Dl Ioan Blaga, candidat de preot și d-șóra Mariți Mihăilă și vor serba actul cununiei Duminecă în 26 Septembrie v. la ôrele 2. p. m. în biserica gr. or. din Daișóra.

Raportul camerei de comerț și de industrie din Brașov.

Din raportul camerei de comerț și industrie din Brașov, despre care am luat notiță într'un număr premergătoriu, lăsăm să urmeze partea generală, care dă o icónă fidelă a economiei comerciale și industriale de pe teritoriul acestei camere. Ea sună astfel:

Anul espirat 1892 trebuie socotit preste tot între anii nefavorabili. Dacă-l comparăm mai cu semă cu anul precedent imediat, judecarea lui devine și mai nefavorabilă. Atacerile n'eu avut nici un avênt și au fost fără vieță mai intensivă; partea cea mai

„Ertare, mamă, voiam să sciu dacă nu e tata la D-ta, căci am să-i comunic o noutate importantă!”

„Nu e aci, sunt singură și cetesc tare ca de obicei cetesc pe Dela Vrancea — doresc să mă lași singură!”

„Ah, pe Dela Vrancea? dór nu chiar Paraziții?”

Ba da, ai ghicit — dar veđi și nu mă mai ținea de povești!

Étă-mé, mă due, — dar una te rog gată iute Paraziții, să-i cetesc și eu!” Dîcând aceste se depărță Adelină linistită fără de a sci aievea ce cetesc mamă-sa.

— „Ce absurditate, se ne conturbe într'un moment atât de sânt!” observă oficerul lipsit de sinceritate.

— „Luaoar naiba, nerușinată! o așa sunt de mâniôsă, pentru că sămână cu tătăl seu la mâniere, ca ochiu cu ochiu — dar lăsăm-o pe ea, va fi bine dragul meu, să-mi istorisesci cum ai ajuns în N. . . și cum ai îmbrăcat vestmintele aceste, pe cari cu atâtă drag mi se opresc privirile . . . o ofțer, ofțer, de când te-am rugat să îmbrățișezi cariera această, unica carieră pentru un gentil om, și în sfîrșit totuși mai ascultat . . . Haha, ce nu pôte face femeia din bărbat, chiar și drac alb!” (Va urma.)

mare a raportelor întrate ne înfățișează o stare destul de tristă.

Puterea de cumpărare a majorității pre-cumpărătorilor de consumatori, adică a producătorilor de mărfuri brute, a fost redusă prin scăderea cea mare a prețurilor produselor agricole. La acesta s'a mai adăsat, în urma scumpetei continue din 1891 a alimentelor mai însemnate și cu deosebire a cărnei, cu totă această scădere necesitatea de a se mări salariile, precum și urcarea prețului materiilor prime mai însemnate, ceea ce la rândul său a dus cu sine neapărat mărirea cheltuielilor, de producție, pre când prețurile mărfurilor gata numai arare ori s'au putut urca în proporțiune cu acest surplus, din cauza concurenței internaționale și inundării pieței cu marfă mai eficientă și cu mai puțină valoare.

Ameliorarea neînsemnată în viața industrială și comercială, care se începuse dela 1890 și se accentuase cu deosebire în 1891, a durat numai scurt timp și a făcut loc unei perioade de lăncedire și pînă de influințele cele mai pernicioase pentru viața economică. Deosebit de nefavorabilă a fost jumătatea a doua a anului.

Tocmai în această perioadă se ivi însă un factor, care în lăntul strâns relațiunile comerciale. Aparițiunea colerei asiatice în mai multe state din Europa, precum și în unele orașe din patria noastră și mai tare în capitală, a cauzat mari pierderi pentru comerțul internațional și intern, deoarece s'au pus pe-degi mari transportului de mărfuri; tot asemenea a fost oprit importul a o mulțime de articoli din Ungaria în România și Bulgaria, precum și importul de anumii articoli din România în Ungaria. Prezența acestei boale epidemice în lăntul țerei s'a simțit cu atât mai tare prin măsurile de carantină etc., cari au împiedecat și în lăntuit ori ce afacere și astfel natural, că pofta de întreprindere, și așa destul de puțin vie, a trebuit să fie redusă în măsură mare. Chiar și neînțelegerea unor iarmarocuri importante, din cauza acestei epidemii, a contribuit la înăsprirea situațiunii și a relațiunilor comerciale ale unei părți considerabile de meseriași, cari lucrează mai cu seamă pentru tîrguri.

Cu 1-a Februarie 1892 au intrat în vigoare tratatele comerciale cu imperiul german, cu Elveția, cu Italia și cu Belgia. Acest eveniment este de mare importanță pentru anul expirat din punct de vedere al economiei lumesci și al politicii comerciale. Dar efectele acestei schimbări a relațiunilor asupra comerțului estern al Ungariei până acum nu se pot prevedea. Esportul de cereale și făini ungare în imperiul german a fost următorul:

	1891	1892
Grâu	457.879	231.417 q.
Orz	745.808	811.955 „
Porumb	570.462	623.241 „
Făină	191.742	233.001 „

Din datele acestea reese, că ușurarea importului de cereale în Germania nu s'a realizat pentru esportul nostru în măsura așteptată și dorită. Ba încă esportul total de cereale și leguminoase, făină etc. din Austro-Ungaria în streinătate a scăzut chiar față de 1891 dela 9.82 la 8.99 mil. q. Astfel nu se poate ușor înțelege pentru ce cu toate tratatele comerciale prețurile cerealelor au scăzut în mod însemnat față de prețurile abnorm de mari din 1891. Agronomii noștri n'au profitat mult în această privință prin tratatele comerciale. Cu totul altfel stă lucrul cu esportul de vite. Precăd în anul 1891 se esportaseră din monarchia austro-ungară 347.546 capete de vite de tăiat și de tras, pre atunci numărul vitelor esportate în 1892 se urcă la 670.600. Acest esport s'a validat fără îndoială imediat și în relațiunile economice ale districtului camerei noastre, împregiurare, asupra căreia vom reveni la alt loc. O schimbare remarcabilă în privința acestui district nu putem cita nici față de importul din țările cu tratate comerciale și în nici unul din rapoartele primite nu se amintesc de o concurență esternă mai acută în urma convențiunilor comerciale cu singura excepțiune a vinurilor italiene.

În ce privește comerțul de mărfuri cu țările vecine, cari ne interesază pe noi mai deaprobe și anume cu România, Bulgaria și Rumelia orientală, n'avem de signalat vre o schimbare în 1892. Esportul în România s'a mișcat din nenorocire tot în

măsura modestă, la care a fost redus de pe la mijlocul anilor optzeci, era cererea de a se aduce o schimbare radicală în această stare de nesuferit se aude încă tot cu tăria neslăbită. Căci dela aplicarea noului tarif vamal român autonom din anul 1891 s'a arătat numai pentru puține articole ore-care îmbunătățire, deoarece România până acum n'are tarif convențional cu nici un alt stat și astfel capabilitatea de concurență a mărfurilor esterne între sine nu mai este în lăntă de țară de origine a mărfurilor.

Ori cât trebuie să dorim, ca în fine să se ajungă la stabilirea de relațiuni mai amicabile de politică vamală cu România, totuși suntem foarte sceptici în fața scrierilor despre nouă tractări de a se încheia convențiune cu statul vecin, de ore-ce abia putem spera că România va înlocui vama prohibitivă actuală cu o vamă de importatiune mai modestă pentru articolele noastre, a căror fabricațiune s'a început cu succes în mai multe locuri; despre mărirea taesclor reduse ne am exprimat destul de clar într'un memoriu mai detaliat adresat în 1891 la locurile mai înalte competente și sperăm, că va fi considerat la nenorocirile din cestiune. Tratatul dintre Germania și România, dacă ar avea să se încheie o urmare într'o convențiune comercială de încheiat între Monarchia noastră și Regatul dunnărén ar putea — într'u cât este orientată lumea neoficială asupra aceluia tratat — să convină unei părți a industriei austriece, dar nici decum intereselor de esportatiune ale Ungariei. Noi și suntem de firma convigere cu conducerea afacerilor noastre de comerțu nici odată nu va consimți la un tratat, care se aibă pentru țera noastră caracterul unei convențiune leonice, precum suntem convinși că proiectele prezentate de Camera în această cestiune vor fi considerate și reprezentate după cuviință.

Despre esportul Ungariei în România și Bulgaria împreună cu Rumelia orientală ne lipsese datele statistice, de ore-ce biroul de statistică r. u. din țară n'a publicat date despre statistica comercială pe 1892. Transportul prin vămile districtului Camerei noastre nu arată schimbare esențială față de 1891; posturile mai principale vor fi comunicate la capitolele singuratiche.

Pe terenul organizațiunii industriale în anul 1892 nu s'a întâmplat nimic în privința asociațiunilor, ce ar merita să fie menționat, afară de desființarea unei asociațiuni industriale, asociațiunea morarilor din Sibiu. Aceasta este o întâmplare, de care nu trebuie să se mire nimeni. Căci Asociațiunile industriale deja de decenii întregi la noi în țară au să lupte o luptă desperată, dacă nu se vor schimba cumva lucrurile, și acesta din cauză că legea industrială din 1884 prin conferirea de prea puține drepturi nu le stă de loc într'ajutor. Acolo unde o avere adunată din timpuri mai bune nu formeză legătura cimentătoare, asociațiunile nu se vor putea susține, deoarece spiritul dător de viață de asociare și recunoștința necesității necondiționate de a promova în comun scopurile comune lipsesc aproape cu desăvîșire. Nu numai formele de asociațiune trebuie să se înoască, ci înainte de toate diligența neincetată activă, cruțarea, care îngrijesce pe mâne, îndeplinirea punctuală a îndatoririlor luate și a lucrărilor primite, simțul viu pentru ce este bun nou, precum și alte multe însușiri bune trebuie să caracterizeze și distingă erăși pe industriașii noștri mici și încă în măsură mai mare decât până acum. Cu aceste cuvinte nu voim nici decum să defăimăm scopul lor. Cine cunoșce relațiunile, trebuie să recunoască, că în această privință lucrurile sunt foarte nemulțumitoare. Astfel se înțelege, că nu trebuie să ne mirăm de căderea nivelului clasei meseriașilor. Căci lipsurile timpului împiedecă adeseori tocmai elementele potrivite, de a se dedica meseriilor și o surescenață adeseori insuficient pregătită — nu numai în ce privește cantitatea pregătirilor școlare, ci și nivelul culturii morale, al educațiunii — umple șirele măestrilor după o „calificațiune“ câștigată în pripă. Cu toate acestea însă nu lipsesc elementele esențiale, cari stau la înălțimea timpului. Ele dau dovadă, că și în aceste timpuri atât de grele pentru industria mică acela care corespunde după posibilitate cerințelor acestui timp, poate subsista cu onoare. Cu toate acestea trebuie să notăm, că

la noi o mare parte dintre industriașii mici încă tot mai sufer sub povara unei situațiuni apăsătoare, anume că dela încetarea convențiunii comerciale cu România esportul s'a redus la un minim estrem în țară, care mai de mult era cumpărătorul principal al articolelor noastre de esport.

Stând astfel lucrurile trebuie să regretăm cu atât mai mult, că asociațiunea corporativă află așa de puțină aderenți.

În privința instituțiunii de corporațiuni industriale în anul expirat nu s'au întâmplat nici o schimbare. Cu toate că în unele locuri industriașii se ocupă cu viu interes cu cestiunea înființării de astfel de corporațiuni, totuși nu s'a ajuns încă la nici un rezultat. Avem cu toate acestea unele indicii, că industriașii mici nu se mai pōrtă așa de respingător față de forma de organizațiune creată prin legea industrială din 1884, ca mai înainte, deoarece lipsa unei organizațiuni societare, mai cu seamă de când asociațiunile industriale în parte numai vegetează, devine din ce în ce mai simțită.

(Va urma)

Convocare.

P. t. membri ai „reuniunii învățătorilor români ort. or. din districtul Sibiului“ se invită prin acesta a participa la adunarea generală a reuniunii, ce se va ține în zilele de 26 și 27 Septembrie st. v. a. c. în Avrig cu următorul

Program:

1. Duminecă, în 26 Septembrie, la orele 9 a. m. participarea membrilor la serviciul divin împreună cu chiemarea sântului Duch, și ținerea unui părăstas în memoria marelui dascăl George Lazar.
2. Deschiderea adunării prin președinte și apelul nominal al membrilor ordinari.
3. Statorirea definitivă a programului.
4. Presentarea raportului comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală încōce și alegerea unei comisiuni pentru censurarea aceluia.
5. „Posiția istoriei în planul de învățământ și metoda ei“, disertațiune de Ioan Popovici, și în legătură cu acesta o prelegere practică din istorie de același.
6. O lecțiune practică din gramatică pentru anul al III-lea de scōală de Ioan Marin.
7. O lecțiune practică din geometrie, de George Joandrea.
8. O lecțiune practică din calcul pentru anul al III-lea de scōală, de Nichita Spërlea.
9. Propuneri și interpelări.

Sibiu, din ședința comitetului central, ținută la 10 Septembrie st. v. 1893.

Dr. D. P. Barciamu,
președinte.

G. Joandrea,
secretariu.

Invitare.

Adunarea generală e „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ amânată din cauza colerei, s'a convocat de nou pe 22 Octobrie a. c. și zilele următoare aci în Năsăud. Drept ce în legătură cu invitarea de mai înainte am onore a invita pre toți p. t. domni membrii a Asociațiunii noastre și pe spriginitorii ei, să ia parte la acea adunare în număr cât de mare, precum și la festivitățile ce se arangază atunci după programa deja statorită și publicată.

Ca secțiunea pentru încuarterare și arangiarea banchetului, să se pōtă orienta de timpuriu, rog cu totă stima pre cei ce intenționează a lua parte, să binevoiescă a se însinua la subscribul cel mult până în 15 Octobrie a. c. Insinuările făcute pentru terminul de 27

August a. c. nu se iau în considerare. Invitări speciale nu se trimit.

Năsăud, 25 Septembrie, 1893.

Pentru comitet:

Dr. I. Pop,

directorul despărțământului.

Bibliografic.

— „Lumea ilustrată“, Nr. 24. S. m. a. r. u. l., Don Ramiro după Heinrich Heine, de A. Steurmann — De la Iași. — În arena leilor (nuvelă). — Nōpte de Iunie (poesie), de Const. Ghindă. — Sub bolta peșterii bandiților (poesie), de I. de la Calafat — Boii lui Păcală (fragment) de P. Dulfu. — Distichuri, de Sextiliu Puscariu. — Mitropolitul Silvestru Morariu Andrievici (biografie) de Mihail Canianu. — Fără nume și fără părinți (scenă din Siberia) de Properțiu — Iubitei mele (poesie), de Socrate Georgescu — Dr. Vasile Lucaci biografie — Propășirea intelectuală de la 1822—34, de A. D. Xenopol — Cura de apă (urmare) — Baile Marienbad — Din Dobrogea (poveste), de Gr. D. Andronescu — Impăratul și lăcustele (poveste) — Urmăriți de Huni, tab. de De-lug — Mitropolitul Silvestru Morariu Andrievici — O furtună pe insula Bornholm, tablou — Dr. Vasile Lucaci — Agar și Ismail în pustie — Marienbad. Supliment: Cântecul din urmă, de Achim de Arnim.

În editura tipografiei „Aurora“ A. Todoran au apărut:

„Cântul în scōala populară“, de Iuliu Pop, învățătoriu în Năsăud. Teorie, pracsă și cânturi. Gherla 1893.

— Calendarul „Aurorei“ pe anul comun 1893. Cu ilustrațiuni. Prețul unui esemplariu 30 cr. Espedat prin postă 35 cr.

Diverse.

Resboiul viitor. Redactorul revistei engleze „Black and White“ din Londra a întrebă pe sir Charles Dilke, ce părere are despre resboiul mare din viitor? Dilke a declarat, că nu crede, că în viitoriul apropiat să se nască resbel mare european. Când va erumpe însă resboiul, nu va erumpe din cauza vre-unui eveniment din peninsula Balcanică, ci îl va provoca vre-un incident dela granița franco-germăna, pe care îl vor esploata foile franceze și nemșeci și vor căuta să facă lucru mare din el. Tranzarea pe cale pacinică a unui astfel de incident va fi cu atât mai grea, cu cât e vorba de două popore puternice și superbe, cum sunt francesii și nemșii, dintre care nici unul nu va cere ertare dela celalalt. De obicei în casuri de aceste, când dintre două puteri între cari s'a ivit conflictul, dacă una se simte mai slabă și resboiul nu e dorit din nici o parte, cererea de ertare urmază mai ușor. Casul acesta nu există între Franca și Germania; de altcum în ambele aceste țeri dispoziția acum e alta, cum a fost sub împăratul Wilhelm I. când s'au ivit unele incidente neplăcute, cari însă sau putut aplana pe cale pacinică. La întrebarea, că în cazul unui resboiu Turcia s'ar alătura ore la Englitera, dacă acesta din urmă ar fi aliată cu Germania în contra Francei și Rusiei, sir Dilke a respuns, că nu, dar a observat, că atitudinea Turciei va atârna mai cu seamă dela aceea, cum vor fi relațiunile în marea Mediterană; dacă ele vor fi de așa încât Englitera va putea terorisa Turcia, atunci acesta se va alătura la ea.

Ce se ține de caracterul și factorul conducător al viitoriului resboiu, Dilke e de părere, că acela nu va fi bărbat politic, ci mai mult militar. De altcum Franca și Rusia nu are nici un om politic, militar sau civil, care ar fi în stare să rescōle cu însufățire întreg poporul frances. Astfel resboiul viitor va fi inițiat și condus mai mult de un Moltke, decât de un Scobelev, de un cool-headed man, de un bărbat cu engetare serioasă și rece, care va avea putere mare corporală și spirituală și care va fi în stare să suporte ostenețele fizice și spirituale ale luptei decisive, ce va dura 5—6 zile.

Nr. 693/1893

[190] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scólele confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în tractul protopresbiteral Têrnava, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Botez, salariu anual 400 fl. v. a. care constă din 25 jugere și 242° pământ arătoriu și cositoriu și din stola cantorală fiind postul împreunat cu cantoratul, apoi cuartir în edificiul scólei și grădină de legumi.

2. Boian, cu salariu anual de 300 fl. v. a. în bani, cari se solvesc în 6 rate tot la 2 luni a 50 fl., dela concurent se recere se știe bine cântările bisericesci și se se prezenteze înainte de alegere în fața locului, și petițiunea se și o instrueze cu documentele necesare în original.

3. Cucerdea română, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină, acest post e împreunat cu greco-catolicii.

4. Heria, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină de legumi.

5. Sălcud, cu salariu anual de 300 fl. care constă din 200 feldere cucuruz, prețuite în 160 fl., arânda locului scolar de 100 fl. și 40 din repartițiune.

Doritorii a ocupa aceste posturi au așterne petițiunile instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral (u. p. Kükülôvâr) până la termenul indicat.

Cetateadebaltă în 1 Sept. 1893.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Têrnava.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 348/1893

[184] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scólele confesionale gr. or. din comunele mai jos semnate în protopresbiteratul Iliciei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

1. Bacea Cueș și Uleș, cu salariu anual de 320 fl. și anume a) în bani gata 320 fl. din repartiție în popor b) lemne 2 stângini c) cuartir și grădină. Aceste comune susțin un învățătoriu ambulant și 2 scóle adecă în Bacea și Uleș.

2. Boiul de sus cu Boiul de jos salariu anual 300 fl. 10 cr. adecă a) din camăta împrumutului de stat 39 fl. 60 cr. b) din camăta regalului de crișmărit 13 fl. 50 cr. c) lemne în preț de 48 fl. d) în bucate 75 fl. e) bani gata 124 fl. cuartir și grădină.

3. Booz cu filia Têrnăvița cu salariu de 300 fl. repartiția în popor, cuartir, grădină și lemne. Ambele comune susțin la olaltă 2 scóle cu un învățătoriu ambulant.

4. Cărmăzănesci cu filia Dênulesci cu salariu de 300 fl. și anume a) în bani gata din repartiție 236 fl. b) din camăta împrumutului de stat 64 fl. cuartir și grădină,

5. Certejul de jos cu filia Coaja cu salariu de 300 fl. și anume a) în bani de repartiție în popor 220 fl. 50 cr. b) din camăta împrumutului de stat 45 fl. c) din camăta regalului de crișmărit 12 fl. 50 cr. d) în lemne 24 fl.

Învățătoriu ales la una din aceste scóle e datoriu se țină și prelegerile în scólă de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesci: va fi obligat a cânta Dumineca și sêrbătorea în strană având a conduce cu scolarii și cântările liturgice în biserică

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori sêrbă-

tóre la biserică spre a-și arăta desteritate în cântările bisericesci și pentru luarea de informațiuni mai detaliat despre starea acestor scóle si modul pe plătire al salarelor etc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi se ascernă petițiunile lor instruite conform normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Ilicia, la 26 August 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliciei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Avram Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 512 1893

[186] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate dela scólele nóstre confesionale din protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se scrie concurs în diarul nostru „Teleg. Român“ cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

1. Fizesti-Federi, cu sistem ambulant, cu un salariu anual de 360 fl. cuartir și lemne de lipsă.

2. Valea Sângiorgiu-Grid, cu sistem ambulant salariu anual 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Teliuc cu un salariu anual de 240 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Petrila (parochia „Gărgani“) cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemnele de lipsă.

Învățătorii aleși sunt datori a merge în Dumineci și sêrbători mari, cu copii la biserică.

Reflectanții la aceste posturi învățătoresci au ași așterne suplicile lor concursuale instruite în sensul normelor din vigóre, la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațegului în Petroșeni.

Petroșeni la 30 August 1893.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram Stanca,
protopresb.

Nr. 483/893

[188] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scólele din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“

1. Stănisă de jos și de sus, cu salariu anual de 300 fl. Salariul se solvesce: 250 fl. din repartiția și 50 fl. (sunt computați) din venitul cantoral.

2. Tomnatecul de jos și de sus, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir Salariul se solvesce 200 fl. din repartiție și 100 fl. din cassa bisericii.

Concurenții au ași ascerne cere-rile instruite conform normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protopesc.

Brad, la 3 Septembrie, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului.

Vasilie Dămian,
protopresb.

Nr. 499/1893

[181] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scólele din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Cohalmului, se scrie concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful român“.

1. Mateiaș, cu salariu anual de 300 fl. 100 fl. din alodiu, 200 fl. dela popor, cuartir, lemne de foc și folosirea grădinei de scólă.

2. Bogata olténă, cu salariu anual de 225 fl. și anume: 120 fl. dela popor, folosirea a două pământuri cu 80 fl. și 25 fl. venite cantorale, având învățătoriu a ținea și strană

în Dumineci și sêrbători, cuartir și lemne de foc.

3. Ticușul român, cu salariu anual de 300 fl. 240 fl. dela popor, 60 fl. venitul dela folosirea a două pământuri de arat.

Concurenții au ași așterne cere-rile instruite conform normelor din vigóre, la subsemnatul oficiu protopesc.

Cohalm, 30 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresb.

Nr. 515/893

[191] 1—3

EDICT.

George Fara, din comuna Mercurea, carele de 4 ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Maria Ioan Dragomir din Apoldul-superior, fără a se și ubicațiunea lui prezintă, — cu incuviințarea Veneratului Consistoriu Arhidiececan din 10 August a. c. Nr. 3258 — se citéză, a se prezenta înaintea subsemnatului presidiu al scaunului protopresbiteral în termen de șase luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul matrimonial intentat de soția sa se va pertracta și decide și în absența lui.

Mercurea, la 10 Septembrie 1893.

Presidiul scaunului protopresb. gr. or. al tractului Mercurei, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Droc,
protopres.

Insciințare.

Am onórea, a anunța stimaților domni colegi, și onoratului public, că de óre-ce Dl avocat **George Szerb** a depus postul seu de *administrator* al realităților fundațiunii lui **Gozsdu**, érá eu am devenit ales în locul seu în acestă calitate, din 1 Octombrie a. c. transpun **cancelaria mea**

advocațială la Budapesta, strada regelui Nr. 13 (királyuteza 13), unde voiu primi tot felul de reprezentări pentru judecătorile și oficiolatele din capitală, sau și din alte părți ale țerei, și anume în procese civile, cambiale și criminale, în cauze lăsămentale, ale cărților funduare, și în alte agende, cu deosebire însă *informațiuni la tablele regesci, nalta curia reg. u. și la naltetele ministerii în Budapesta.*

Sibiiu, în 14/26 Septembrie, 1893.

Atanasie Cimponeriu,
advocat.

(193) 3—3
(fost referent al curții de casațiune, jude pens. al tablei reg. din Budapesta).

Curs de moșit.

Direcțiunea institutului reg. ung. de moșit în Sibiiu aduce la cunoștința publică că la **1 Octomvrie** se va deschide **cursul gratuit de moșit de cinci luni**. Primirea se face dela 1 până la 15 Octomvrie a. c. pe lângă atestat de moralitate și de botez în strada Poplăcii (Quergasse) nr. 27.

Prelegerile cu limba de propunere magiară, germână și română se încep la 5 Octomvrie 1893.

Femei însărcinate se primesc, încât ajunge spațiul, pentru naștere în clinica de moșit și li-se dă totă îngrijirea și întreținerea gratuit pe speșele ministeriului reg. ung. de culte și instrucțiune.

Sibiiu, 1 Septemvrie 1893.

[173] 4—4

Direcțiunea.

Pentru-ca și persónelor mai sărace dela țară să li-se dea puțină de a se instrua în moșit, direcțiunea institutului împărtășese locuință liberă la 10 eleve pentru durata cursului. Petentele se se adreseze în scris sau verbal către direcțiune, Quergasse nr. 27.

Primul român fabricant de casse

în

Monarchia austro-ungară

IOAN HODOȘ,

și recomandă **cassele și casetele sale de fier** pentru păstrat de bani și hârtii de valoare

sigure contra focului și spargerei,

de diferite forme și mărimi și cu prețuri cât de moderate.

Interesaților se trimite la cerere „Prețuri curente“ ilustrate franco și gratis.

[187] 2—6